

Tanítási tervezet

1. Alapadatok

Az óra időpontja: 2024.10.17. 13:00

Iskola, osztály: középiskola, 10. osztály

Iskola neve és címe: ELTE Trefort Ágoston Gyakorló Gimnázium, 1088 Budapest, Trefort utca 8.

Tanít: Baranyai Kinga

Témakör megnevezése: Társadalmi folyamatok a 21. század elején

Tanítási egység (téma) címe: Átalakuló falvak

Az óra (jellemző) típusa: Új anyag feldolgozása

2. Tantervi követelmények

2.1. A tanítási óra oktatási céljai:

Ismeretbővítés: A tanulók megismerik a települések kialakulásának okait.

Elemzőképesség fejlesztése: A tanulók képesek lesznek megérteni és elemezni a tanya és falu közötti különbségeket.

Környezeti tudatosság növelése: A tanulók megértik a falusi életmód és a fenntartható fejlődés kapcsolatát, különös tekintettel a környezeti erőforrásokra és azok megőrzésére.

Térképhasználati készségek fejlesztése: A tanulók gyakorolják a térképolvasást és a demográfiai adatok elemzését, hogy megértsék a falusi térségek elhelyezkedését és adottságait.

Kritikus gondolkodás elősegítése: A tanulók kritikusan megvizsgálják a falusi élet modern kihívásait, beleértve a technológia hatásait és a globalizáció szerepét a helyi közösségekben.

2.2. A tanítási óra képzési, fejlesztési céljai:

Térbeli gondolkodás fejlesztése: A tanulók képesek lesznek összekapcsolni a földrajzi térben lezajló átalakulási folyamatokat, felismerve a falusi területek változásait a gazdaság, társadalom és környezet szempontjából.

Adatfeldolgozási és elemzőképesség fejlesztése: A tanulók megadott adatokat elemeznek, hogy megértsék a falvak kialakulását befolyásoló tényezőket, és képesek lesznek következtetéseket levonni.

Digitális készségek fejlesztése: A tanulók használják a digitális térképeket, adatbázisokat és online eszközöket (pl. Google Earth), hogy vizsgálják a tanyák és falvak alaprajz szerinti beosztásának jellemzőit.

2.3. A tanítási óra nevelési céljai:

Társadalmi érzékenység fejlesztése: A tanulók érzékenyebbé válnak a vidéki közösségek kihívásaira. megértik a helyi közösségek problémáit, és empátiával a falvak lakóinak élethelyzetéhez.

Önállóság fejlesztése: A tanulók bátorítást kapnak arra, hogy önállóan gondolkodjanak.

Nyitottság és elfogadás terjesztése: A tanulók nyitottabbá válnak a vidéki térségek különbözőségeire és megértik, hogy a városiasodás, a modernizáció és a hagyományok együtt élhetnek egy közösségben.

Helyi identitás és hagyománytisztelet erősítése: A tanulók megerősítik helyi kötődéseiket, és tisztelettel viszonyulnak a vidéki térségek kulturális és történelmi örökségéhez, felismerve azok értékeit.

Kritikai és etikai gondolkodás fejlesztése: A tanulók képesek lesznek kritikusan értékelni a modern gazdasági és társadalmi folyamatok hatásait a falvakra, valamint etikai szempontból megítélni a különböző fejlődési irányokat.

2.4. Oktatási követelmények:

- a. Fogalmak:
 - új: tanya, farm, falu, vidékfejlesztés
 - megerősítendő: település, elvándorlás, demográfiai változások
- b. Folyamatok:
 - új: térbeli egyenlőtlenségek növekedése
 - megerősítendő: elvándorlás, infrastruktúra fejlesztése, környezeti változások hatása
- c. Összefüggések:
 - új: falusi térségek átalakulása
 - megerősítendő: gazdasági hanyatlás, fenntarthatóság
- d. Fejlesztendő készségek, kompetenciák (mit, mivel?):
 - térbeli gondolkodás/adatfeldolgozás/elemzőképesség/digitális készség: QR kód, Google Earth

3. Szemléltető és munkaeszközök

Powerpoint, laptop, okos Tv, telefon, Google Earth, feladatlap, toll

4. Felhasznált irodalom

Földrajz tankönyv, 9-10. évfolyam, I. kötet

5. Mellékletek jegyzéke

1. melléklet: PowerPoint bemutató
2. melléklet: feladatlap

Az óra részletes felépítése

Idő	Az óra menete	Didaktikai mozzanat	Didaktikai módszer	Munkaforma	Eszköz
1-2'	A tanulók jelentése az aktuális hiányzókról.	-	-	-	-
3-5'	Az előző órai tananyag rövid átméltése. Ezen belül: település fogalma, települések csoportosítása, településeket kialakító tényezők, magyarországi települések csoportosítása népességszámuk alapján, kivételek. (1-10. dia)	isméltés	megbeszélés szemléltetés	frontális munka	PPT, laptop, okos TV
6-9'	A tanóra második fázisában a tanyákkal kapcsolatban szerzünk új ismereteket. Először is, a tanya fogalmát tisztázzuk irányítottan, majd a magyarországi tanya típusokat beszéljük meg alaprajzaik alapján. Ehhez több ábrát is szemléltetünk a tényanyag elmélyítésének érdekében. Illetve, mutatok ábrát a tanyák jellemző magyarországi elhelyezkedéséről is. (11-16. dia)	ismeretszerzés	megbeszélés szemléltetés	frontális munka	PPT, laptop, okos TV
10-18'	Feladatlapok kiosztása. Az első feladatot kell megcsinálniuk a tanulóknak, amiben 3 QR kódot találnak. Ehhez a telefon használatára engedélyt kapnak. A feladatuk az lesz, hogy a QR kódok segítségével megtalálják a Google Earthön a különböző tanyákat és döntést hozzanak, hogy melyik típushoz tartozik az adott tanya (bokor, szórt vagy sor). A feladat megoldására 4 percet kapnak és párban kell elvégezniük, majd közösen ellenőrizzük azokat. Ezután szemléltetésként egy tipikus magyar tanyáról mutatok nekik képet. (17-21. dia)	ismeretszerzés tényanyag-feldolgozás	szemléltetés munkáltató módszer kooperatív módszer feladatmegoldás	pármunka	PPT, laptop, okos TV, feladatlap, telefon, internet, toll
19-20'	Farm fogalmának átbeszélése irányítottan és térbeli elhelyezése. (22-23. dia)	ismeretszerzés	megbeszélés szemléltetés	frontális munka	PPT, laptop, okos TV
21-23'	A tanulók a falu szót fogják látni a képernyőn. A feladatuk az lesz, hogy 30 másodperc alatt a lehető legtöbb szót írják le a füzetükbe egyénileg, ami ezzel kapcsolatban eszükbe jut. Ezzel átbeszéljük a faluval kapcsolatos sztereotípiákat. A megadott idő letelte után 1-2 diák megosztja a gondolatait, amiket leírt. (24. dia)	érdeklődés felkeltés	játék munkáltató módszer	egyéni munka	PPT, laptop, okos TV
24-26'	Falu fogalmának és alaprajz szerinti csoportosításának átbeszélése irányítottan. (25-26. dia)	ismeretszerzés	megbeszélés szemléltetés	frontális munka	PPT, laptop, okos TV

27-40'	Az előzőekben kiosztott feladatlap második feladatának elvégzése. Ehhez ismét engedélyt kapnak a telefon használatára. A feladatban 3 QR kódot kapnak, amik a Google Earth oldalára vezetik őket, és ezek segítségével kell a falvakat alaprajzuk szerint csoportosítani és eldönteni, hogy mely csoportba tartoznak (halmaz-, úti- és szabályos alaprajzú falu). A feladat megoldására 4 percet kapnak és párban kell elvégezniük. Ezután közösen ellenőrizzük a megoldásokat és kiegészítjük a falvak jellemzőivel azokat. (27-30.dia)	tényanyag-feldolgozás	szemléltetés munkáltató módszer kooperatív módszer feladatmegoldás	pármunka	PPT, laptop, okos TV, feladatlap, telefon, internet, toll
41-45'	Falvak gazdasági tevékenységük alapján való csoportosítása. Ezekhez szemléltetésként példákat mutatok.	ismeretszerzés	szemléltetés megbeszélés	frontális munka	PPT, laptop, okos TV
Ha még belefér:	-36. dia: kritika gondolkodást fejlesztő kérdések átbeszélése párban -MF. 100. oldal 1. feladat -MF. 101. oldal 4. feladat	-	-	-	-

